

Räddningstjänsten

Dnr KS 2021/130

Till Kommunstyrelsen

Samarbetsavtal – avseende övergripande ledning av kommunal räddningstjänst

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att delegera till räddningschefen att teckna samarbetsavtalet avseende övergripande ledning för kommunal räddningstjänst.

Sammanfattning av ärendet

Som en konsekvens av förändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) så ställs ökade krav på en övergripande ledning för att hantera räddningsinsatser. För att möta dessa krav så avser räddningstjänsterna i Jönköpings, Kronobergs och Blekinge län samt Ydre, Hultsfreds, Vimmerby och Västerviks kommuner att fördjupa samarbetet genom att teckna ett avtal avseende övergripande ledning vid räddningsinsatser. Räddningstjänsten Vaggeryds kommun förväntas att aktivt bidra in i systemet med bemanning som vakthavande räddningschef samt vakthavande befäl. Avtalet förväntas tecknas innan halvårsskiftet 2021.

Ärende

Bakgrund

Samarbetsavtalet syftar till att åstadkomma ett gemensamt ledningssystem för övergripande ledning av större och omfattande räddningsinsatser. Men också ett ledningssystem som kan verka proaktivt över hela ledningsområdet och som på ett övergripande plan kan se tecken och hot som kan påverka räddningstjänstens förmåga till att leverera ett gott skydd till medborgarna samt vidta förändringar i beredskap och organisation för att möta detta.

Efter skogsbränderna i Västmanland 2014 gjordes utredningar för att se hur samhällets krisberedskap kunde bli bättre. En slutsats var att det behövde undersökas hur kommunal räddningstjänst kunde bli effektivare, framförallt inom ledning.

En statlig utredning tillsattes 2017 med uppgift att se över vissa delar av lagstiftningen. Efter skogsbränderna 2018 gavs ett kompletterande uppdrag till samma utredare att utvärdera de operativa insatserna och ge kompletterande förslag.

Regeringen har berett förslagen och överlämnade i juni 2020 en proposition till justerad lag om skydd mot olyckor (LSO) till riksdagen, som den 21 oktober beslutade om ändringarna. Lagförslagen trädde ikraft första januari 2021, med undantag för kraven om handlingsprogram och ledningssystem, som träder ikraft första januari 2022.

Inom Jönköpings län har räddningstjänsten inom ramen för RäddSam F samverkat kring förebyggande arbete, planering, utbildning, ledning och genomförande av räddningsinsatser under mer än 25 års tid.

Förmågan till ledning och samverkan inom RäddSam F är mycket god vilket också har visat sig vid flera större händelser som tex branden på JRAB i Vaggeryd 2016, i kv Arkadien i Jönköping 2001, i kv Cicelören Eksjö 2015 men också i samband med flera större skogsbränder både inom och utom länet.

De nya lagkraven medför att RäddSam F ytterligare måste utveckla sin förmåga till övergripande ledning då LSO nu ställer krav på ständig tillgång till vakthavande räddningschef (VRC) och vakthavande befäl (VB) i organisationens ledningscentral. Räddningstjänsten Vaggeryds kommun förväntas att aktivt bidra in i systemet med bemanning som vakthavande räddningschef samt vakthavande befäl.

RäddSam F har fått en förfrågan från samtliga räddningstjänster i Kronobergs- och Blekinge län samt räddningstjänsterna i Hultsfred, Vimmerby och Västerviks kommuner om att få ansluta sig till den systemledning av räddningstjänst som RäddSam F har och håller på att vidareutveckla tillsammans med SOS Alarm AB i Jönköping.

RäddSam F kommer att tillhandahålla övergripande ledning inklusive ledningscentral för att säkerställa att de principer för samverkan som vuxit fram i Jönköpings län inte förvanskas medan respektive kommun kommer att ansvara för den skadeplatsnära ledningen på samma sätt som sker idag.

Genom detta samarbetsavtal skapas en effektiv operativ samordning och ledning som i dagsläget kommer att serva drygt 800 000 invånare i Småland och Blekinge. Samarbetet ger också utökade möjligheter till resursallokering vid större eller utdragna händelser då regionens samtliga resurser kommer att vara disponibla för vakthavande räddningschef.

Just nu pågår ett intensivt arbete med att skriva fram avtalsunderlag, ledningsdoktrin och andra operativa styrdokument.

Nästa steg är att påbörja rekrytering till de olika befattningarna i ledningscentralen så att dessa kan vara på plats och ledningssystemet kan börja fungera till första januari 2022.

För att kunna starta rekryteringsprocessen är det viktigt att ett samarbetsavtal är undertecknat av tillräckligt många kommuner innan sommaren 2021 så att rekrytering och tidsplanen kan fullföljas.

Med hänsyn till den korta ledtiden kan vissa justeringar komma att ske i det slutliga samarbetsavtalet jämfört med bilagt utkast till avtal. Det är därför viktigt att det inryms i uppdraget till räddningschefen att teckna avtal även om smärre justeringar gjorts i samarbetsavtalet förutsatt att de övergripande principerna i avtalet eller kostnadsbilden inte förändrats mera än marginellt.

Ekonomiska konsekvenser

För Vaggeryds kommun och Räddningstjänsten så förväntas inga negativa ekonomiska konsekvenser utan avtalet skapar möjligheter till en kostnadseffektiv hantering av tillkommande lagstiftningskrav. Kostnaden för ledningssystemet är beräknad till 14.50 kr/kommuninnevånare för år 2022. För Vaggeryds kommuns del ryms kostnaden inom

Räddningstjänstens befintliga driftsbudget som finns för dagens ledningssystem.

Politiska mål och beslut

Samarbetsavtalet är direkt kopplat mot och stärker måloffyllnaden för kommunens 4:e mål avseende trygghet och säkerhet som lyder: ”Vaggeryds kommun ska vara en plats där den enskilde kan förvänta sig respons från samhället när den egna förmågan sviker före under och efter olyckor, brott eller kriser”. Detta utökade samarbete uppfyller dessutom två av de särskilda satsningar som har prioriterats inom den skadeavhjälpande verksamheten i handlingsprogrammet för trygghet och säkerhet i Vaggeryds kommun.

Agenda 2030

Samarbetsavtalet ökar Räddningstjänstens samlade förmåga att bidra till Agenda 2030-målen framförallt kopplat till att skapa säkra miljöer och minska konsekvenserna av oönskade händelser som kan inträffa och negativt påverka både människor liv och hälsa, egendom och miljö.

Samråd

Alla tecknande parter finns representerade i en styrgrupp där inriktning och samordning av framtagandet av samarbetsavtalet har skett. Juridisk expertis har samrått med avseende på avtalets utformning.

Uppföljning och utvärdering

Samarbetsavtalet kommer av ingående parter att kontinuerligt följas upp och utvärderas för att säkerställa att befintliga krav möts och utvecklas för att vara följsamt mot samhällsutveckling och krav från uppdragsgivare och myndigheter.

Förvaltningens helhetsbedömning

Räddningstjänsten i Vaggeryds kommun är en aktiv part i RäddSam F och är också aktiva i framtagandet av den föreslagna övergripande ledningen. Räddningstjänsten är positiv till det föreslagna samarbetet och ser det som ett effektivt sätt att möta lagstiftningens nya krav som träder i kraft från 2022-01-01. Medborgarna i Vaggeryds kommun bedöms via detta samarbete få ett ännu bättre stöd vid inträffade räddningsinsatser. Räddningstjänsten föreslår att kommunstyrelsen ska fatta beslut om att Räddningstjänsten Vaggeryds kommun ska teckna detta avtal.

Bilaga

Utkast på ”Samarbetsavtal – avseende övergripande ledning av kommunal räddningstjänst”.

Beslutet ska skickas till

Räddningstjänsten Vaggeryds kommun

Handläggare

Fredrik Björnberg Räddningschef